

Kuveyt'teki Borsa Sarsıntısı Sebepleri ve Çözümü

Kuveyt'teki mâlî evrak piyasası [borsa] krizinin başlıca iki sebebi vardır: Birincisi; Kapitalist ekonominin bozukluğudur, ikincisi de Kuveyt yöneticilerinin ve Kuveyt Hükümeti'nin, insanların işlerini kötü idâre etmesidir.

Kapitalist Ekonomi'ye gelince; bu, piyasalarda iki tür kırılganlığa götüren üç sistem içermektedir.

Birincisi; Malların ve hizmetlerin üretiminin ve pazarlamasının yapıldığı reel ekonomidir.

İkincisi; Tedâvül edilebilir hakları temsil eden belgeler olan çeşitli mâlî evrakların alım-satımının yapıldığı mâlî ekonomidir. İşte borsa, bu mâlî ekonomiden kaynaklanıp gelişmiştir. Dolayısıyla borsanın bozukluğu, kendisinden kaynaklanan üç sistemin bozukluğundan ileri gelmektedir: Anonim Şirketler Sistemi, Faize Dayalı Bankacılık Sistemi ve Zorunlu Para Sistemi.

Anonim Şirketler Sistemi'ne gelince; Bunlar aslen, kreditorlerden ve hak sahiplerinden olan işadamlarının ve sermayedarların servetlerini korumak ve yine bu işadamları ve sermayedarların kamu malları üzerindeki tahakkümünü sağlamak için ortaya çıkmıştır. Zîra anonim şirketlerin en belirgin özelliği, sınırlı sorumluluktur. Dolayısıyla zarar edip iflâsını açıklaması durumunda, hak sahiplerinin ve alacaklıların, hissedarlarından bir şey talep etme hakları olmaz ve şirkette kalan mallar dışında bir şeyleri bulunmaz. Çünkü anonim şirketler, hissedarlarından tümüyle bağımsız olan mânevî bir şahsiyettir. Bundan dolayı hak sahibine sadece (mânevî şahsiyete) dâvâ açma hakkı tanır, yoksa hissedarlarını herhangi bir şey ile dâvâ edebilme hakkı tanımaz.

Şirketin işlerine ve hissedarlarının mallarına tahakküm edebilmek için, sermaye sahiplerinin hisse senetlerinin % 50'sine sahip olma zorunluluğu da Anonim Şirketler Sistemi'nin bir parçasıdır. Böylece hisse senetleri bulunan hissedarlar, herhangi birinin izni alınmaksızın, yalnızca hisseleri alım-satım borsasında tedâvül ettiren kuryeler haline gelirler. Bunun sonucunda hisseler alınıp satılan bir mal olarak itibar eden bir spekülâtörler [vurguncular] grubu ortaya çıkmıştır. Spekülâtörlerin ana sermayeleri ve nüfuzları arttıkça, bazı hisse senetlerinin fiyatlarını yükseltip indirerek piyasa seyrine etki etme bağlamında mal kazanmaya yönelik güçlerini daha da arttırmışlar. Hisse sahiplerinin, hiçbir kimseden izin almadan hisselerini almaya ve satmaya hakları olduğu gibi, aynı şekilde sermayedarların da hiçbir kimseden izin almaksızın veya bildirmeksizin hisselerini satmaya hakları vardır. Dolayısıyla şirkete egemen olup sevk ve idare edenlerin hisseleri satmak ve şirketin işlerinden herhangi bir sorumluluğu reddetme hakları da vardır. Sermayedarlar ile şirkete tahakküm edenlerin, zararları açıklamadan önce hisselerini satmak veya kârları açıklamadan önce hisseler almak gibi alım-satım sırasında şirketin ve piyasanın şartlarını istismâr edebilirler.

Faize Dayalı Bankacılık Sistemi'ne gelince; bu, Kapitalist ekonomide belâların başıdır. Çünkü faize dayalı bankacılık sistemi bankaların, müdîlerin mevduatlarını ve tasarruflarını, sanki müdîlere değil de bankaya aitmişçesine davranmalarını mümkün kılar. Yine banka, her krediye garantilenmiş faizi elde edebilmek için işlem gören hisseleri kredilendirmektedir. Bu kredilendirmenin borsa üzerinde son derece kötü etkileri vardır. Zîra bankalar, piyasanın nabzına nüfuz etmekle fiyatların seyrini önceden öngörebilir. Şayet fiyatlarda öngörülen tırmanış ise, alıma yönelik fonların çoğalması nedeniyle fiyatların katlanmasına yol açan hissedarlara kredi verir. Böylece işlem hacmi kabarır ve hisse senetlerinin fiyatları gerçek değerinden daha fazla olur. Ancak herhangi bir sebepten dolayı fiyatlar gerilerse, bankalar kredi vermeyi durdurur ve fiyatlara etki etmesi ve daha çok gerilemesi için kredi alanların hisse senetlerini satmaya başlar. Dolayısıyla fiyatlar daha fazla düşer. Ardından bankalar iflas gerçekleşinceye dek kredi alanların hisse senetleri alımını hızlandırır. Buna binaen borsadaki faize dayalı bankacılık sistemi, tedâvül ile fiyatların genişlemesi ve daralması arasında rol oynamış olur.

Zorunlu Kâğıt Para [Banknot] Sistemi'ne gelince; Bu sistem, Merkez Bankası'na ülkede tedâvül etmek üzere banknot şeklinde, aynî değeri olmadığı (karşılıksız olduğu) halde kânunî açıdan ve hukukun edâsı için yargı karşısında bağlayıcılığı bulunan para basma hakkı verir. Bunun manası, Merkez Bankası, devlet politikasını gerçekleştirmek için gereken kâğıt parayı basma hakkına sahip olmasıdır. Borsada çöküş yaşandığı zaman, Merkez Bankası, borsada işlem gören hisse senetlerini kredilendiren bankaların imdadına yetişmek için para basar. Böylece faize dayalı bankaların açığını kapatmış olur. Merkez Bankası'nın para basması, nedenini anlamaksızın insanların genelinin yükleneceği bedeli ağır bir iştir. Çünkü para basmak, paranın değerinin düşmesine neden olur, tedavüldeki paranın miktarını arttırır, bundan da fiyatların yükselmesi veya enflasyon meydana gelir. Nitekim enflasyon, paranın değerinin düşmesi anlamına gelmektedir. Bundan dolayı kapitalist ekonomi, sürekli olarak enflasyon ve paranın değerinin düşmesinden yakınır. Bâtıl bir Akîdeye dayalı olduğundan dolayı Kapitalist ekonominin bozuk olmasında şaşılacak bir şey yoktur. Allah'ı bırakıp da eksik, sınırlı ve acîz olan insana yasama hakkı verdiğinden dolayı sapsmış ve saptırmıştır. Allah [Subhânehu ve Te'alâ] şöyle buyurdu:

Eğer hak, onların

hevâlarına uysaydı, mutlaka gökler ve yer ile içerisinde bulunanlar ifsâd olurdu. Bilakis, Biz onlara şan ve şereflerini getirdik. Fakat onlar kendi şereflerine sırt çevirdiler. [el-Mu'minûn 71]

Borsa'daki krizin başlıca ikinci sebebi olan, Kuveyt Hükümeti ve yöneticilerinin insanların işlerini kötü idâre etmelerine gelince;

Birincisi: Kuveyt Hükümeti, insanların içgüdülerıyla çelişmesine, ekonomik problemlerini çözmeye uygun olmamasına ve çürük olmasına rağmen Kapitalist ekonomik sistemi tatbik etmekte ısrar etmektedir. Aynı şekilde Kapitalist ekonomik sistemin yetkin olmadığı, Müslümanlardan önce kapitalistlerin dile getirdiği bir gerçektir. Zîra faize dayalı bankacılık sisteminin, ekonomik sirkülasyona olumsuz etki yaptığını bizzat kendi ekonomistlerinden işitmekteyiz. Keza altın kaidesinin kaldırılıp yerine zorunlu banknota [kâğıt paraya] itimat edilmesinin, enflasyona kötü etki ettiğini de işitmekteyiz. Yine onların borsaları, tedâvül eden emtianın hortumlanması için her tür hilenin ve dalaverenin döndüğü kumarhaneler olarak tanımladıklarını işitmekteyiz. Borsanın vakıası böyle olmasaydı, devletler yasalastırmaya, denetim kurulları oluşturmaya ve mâlî skandallarda soruşturma komisyonları kurmaya ihtiyaç duyarlar mıydı?

İkincisi: Borsanın bozukluğu, kıllarını bile kıpırdatmayan yöneticilerin ve hükümetin gözleri ve kulakları önünde insanların paralarını çalmak için en çirkin bir şekilde istismâr edilmektedir. Anonim şirketlerin bozukluğu sebebiyle de, paradan para kazanan güç sahipleri ve sermayedarlar nüfuzlarını, herhangi bir faaliyeti olmayan, bir şey üretmeyen, sırf insanlara hisselerini satmak, paralarını çalmak ve piyasada sokulan hayâlî şirketler kurmak için kullanmaktadırlar. Piyasalarda tescil edilen hayâlî şirketlerin oranı, 2005 yılı sonu itibarıyla, şirketler toplamının %35'ine ulaşmıştır. Yine şirketlerin yönetim kurulları, şirketlerinin hesaplarında sahtekârlık yapmak üzere, şirketlerin muhasebesi üzerinde yapılan denetimlerin gevşekliğini istismar etmektedirler. Bunu yaparken ya şirketlerin kârlarını abartılı bir şekilde açıklarlar ki bu nadiren olur, ya da hisse senetlerinin değerleri ile oynayarak ve insanları aldatarak işlem gören fonlar üzerinde tahakküm kuran sermayedarların çıkarlarını doğrultusunda zarar açıklayarak yaparlar. Nitekim bu durum 2005 yılı sonu itibarıyla bir skandala dönüşmüştür. Zîra hesaplarında sahtekârlık yapan şirketler, herhangi bir kâr dağıtmayıp buna da gerekçe olarak şirketin ana sermayesinin büyümesini gösterdiler. Bir diğer "güler misin ağlar mısın" denilecek cinsinden bir vakıa da şudur: yatırım fonlarının çoğunda yarısına ulaşan büyük hisselerle ortaklığı olan ve borsadan kayıtlı şirketlerin çoğuna sahip olan Kamu İktisâdî Teşekkülleri yoluyla borsadaki asıl vurguncu Hükümetin ta kendisidir. Dolayısıyla borsadaki ve hisse senedi fiyatlarındaki asıl vurguncu Hükümet sayılır.

Üçüncüsü: 11 Eylül hâdiselerinden sonra, petrol fiyatlarının yükselmesinden dolayı emtiada fazlalık görüldüğü ve çoğunun dışarıdan geri döndüğü sırada, Hükümetin ve yöneticilerin bu bolluğu gerçek yatırım fırsatına dönüştürmemeleri de aynı şekilde kötü idâredir. Üstelik bu

yatırım fırsatı çok dar kapsamda değerlendirilmesi, insanların borsaya yönelmesine, ardından piyasanın patlamasına, sonra da fiyatların çökmesine neden oldu. Oysa Hükümetin, petrol endüstrisine yönelik tesisler kurması, üretimi geliştirmek üzere petrol teknolojisi satın alması ve petrolü çıkarması, arıtması ve üretmesi, böylece gelirin artırılması ve çeşitlendirilmesi için gerçek bir belkemiği teşkil edecek şekilde reel ekonomi düzenini oturtmak, sonra da binlerce işsiz ve muhtaç insana iş fırsatı sunmak üzere petrol ve petrokimya endüstrisini kurması mümkündür ve hâlen de mümkündür. Lâkin bu emtia, böyle bir yatırım için kullanılmadı ve hâlen de kullanılmamaktadır. Üstelik sermayedarlar, kapitallerini artırmak üzere borsaya veya tıkanmış gayrimenkul piyasasına yönelmekten başka bir çıkış bulamadılar.

Ey Müslümanlar!

Faize dayalı bankacılık sisteminden arındırılmış bir ekonomi sisteminin Şeriatımızın bir parçası kılınması, Allah'ın bize lütfudur. Çünkü bu sistem; hem faizi, hem anonim şirketler akdinin şer'an bâtil olmasından dolayı borsayı hem de para için altını esas almamasından dolayı zorunlu banknot [kâğıt para] sistemini haram kılmaktadır. Yine bu ekonomik sistem; ekonomiyi, servetlerin üretimi değil servetlerin dağılımı meselesini esas alarak çözmüş, mülk edinme yollarını belirlemiş, miktar belirtmeden servetin dağılım keyfiyetini düzenlemiş, fabrikalar, ticâret ve ücretler için muayyen hükümler koymuştur. Üretim meselesine, ekonomik değil bilimsel bir mesele olarak bakmıştır. Dolayısıyla bu sistem durgunluktan, iflastan, enflasyondan ve pahalılıktan arınmıştır. Bunlarında ötesinde bu ekonomik sistemin, gelişmek için diğer devletlerin ekonomileri ile ilişki kurmaya da ihtiyacı yoktur. [Hizb-ut Tahrir neşriyatından olan İslam'da İktisâd Nizâmı [en-Nidâm-ul İktisâd fî'l İslâm] ve Hilâfet Devleti'nde Maliye [el-Emvâl fî Devlet-il Hilâfe] kitaplarına bakabilirsiniz.]

Ey Müslümanlar!

Muhakkak ki Kuveyt'in petrol serveti bereketlidir, geliri hayâl edilmeyecek kadar çoktur ve insanların sahip olduğu mallar da bol miktardadır. Ancak bu servet korunmaya, bu gelirler yatırıma ve bu mallar ihsân ile gözetilmeye muhtaçtır. Ne var ki vakıa, tamamen bunun aksini göstermektedir. Çünkü servetimizi Kâfirlerin süngüleri korumakta, petrol gelirleri Batı'nın ekonomisini canlandırmak üzere bankalarında yatmakta ve insanların malları da dolandırılmaya, sahtekârlığa ve yok olmaya terk edilmektedir. Öyleyse Müslümanların servetlerini **Râşidî Hilâfet** ordularının himâyesinde korunmasını, Batı bankalarındaki Müslümanların paralarının **Râşidî Hilâfet** himâyesinde çekilmesini ve insanların mallarının **Râşidî Hilâfet** himâyesinde ihsân ile gözetilmesini istiyorsanız, Ey Müslümanlar, o halde sizleri **Râşidî Hilâfet Devleti'**ni kurmak için **Hizb-ut Tahrir** ile beraber çalışmaya çağırıyoruz. Allah [Subhânehu ve Te'alâ] şöyle buyurmuştur:

Aralarında

hüküm vermesi için Allah'a ve Rasulü'ne dâvet edildikleri zaman, mü'minlerin sözü ancak "İşittik ve itaat ettik" demeleridir. İşte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir! [en-Nûr 51]

Hizb-ut Tahrir
Kuveyt Vilâyeti

H. 12 Rabî'-us Sâni 1427
M. 10 Mayıs 2006

www.hizb-ut-tahrir.org | www.hizb-ut-tahrir.info | www.turkiye-vilayeti.org